

Навчальний модуль

# **Методика професійно-теоретичної підготовки фахівців**

Тема. **СУЧАСНИЙ УРОК  
З ПРОФЕСІЙНО-ТЕОРЕТИЧНОЇ  
ПІДГОТОВКИ**

- Урок – організаційна форма навчального процесу визначеного складу учнів, що протікає у визначений проміжок часу під керівництвом педагога для вирішення задач навчання, розвитку та виховання.

# Вимоги до сучасного уроку

1. Чітка постановка цілей уроку та їх ефективна реалізація.
2. Застосування найбільш ефективних форм, методів та засобів навчання.
3. Раціональне використання урочного часу шляхом планування чіткої дидактичної структури уроку.
4. Забезпечення єдності теорії та практики.
5. Науковість та доступність викладання.
6. Розвиток творчого мислення, формування професійної самостійності.
7. Інтегрований і системний підхід у навчанні професії на основі ефективної реалізації міжпредметних зв'язків.
8. Диференційований і індивідуальний підхід до учнів у процесі навчання.
9. Створення комфортних морально-психологічних умов.

# **Сучасний урок відрізняється від традиційного**

- **рівнем активізації діяльності учнів**  
активність учнів – ознака сучасного уроку
- **цілями та змістом**  
сучасний урок є майстернею аналізу та обробки інформації, яка привноситься учасниками навчального процесу з різних джерел інформаційного простору (література, телебачення, комп'ютерні мережі, спілкування).
- **методами та засобами реалізації**  
широке використання відео, комп'ютерних технологій
- **структурою та темпами**  
сучасний урок відрізняється інтенсивністю, тому вимагає чіткої дидактичної структури

**Тип** уроку визначається основною дидактичною метою,

**вид** уроку – методом його реалізації (або вказує на методику його проведення)

Типи уроків:

урок засвоєння нових знань

урок закріплення й удосконалення знань та умінь.

урок узагальнення знань та умінь

контрольно-перевірочний урок

комбінований урок

# Елементи уроку теоретичного навчання

- *Зумовлюються завданнями, які належить вирішувати на уроках певного типу, для успішного досягнення певних дидактичних цілей.*
- *Кожний тип уроку має властиву тільки йому структуру, яка створює набір конкретних елементів.*

**1. Організаційна частина.** До неї належить привітання, перевірка підготовленості учнів до уроку, виявлення відсутніх, повідомлення плану роботи. Мета її – мобілізувати учнів до праці, активізувати їх увагу, створити робочу атмосферу на уроці.

**2. Перевірка домашнього завдання.** Проводять різними методами контролю залежно від поставленої мети: візуальна перевірка письмового домашнього завдання, усна перевірка (опитування), письмова перевірка (технічний диктант, тест, вибіркова перевірка за допомогою карток-завдань)

**3. Мотивація навчальної діяльності**  
передбачає формування в учнів потреби вивчення конкретного навчального матеріалу; містить повідомлення теми, мети та завдань уроку.

Виникненню мотивів для навчання сприяє чітке усвідомлення його мети – кінцевого запланованого результату спільної діяльності викладача й учнів.

**4. Стимулювання навчальної діяльності**  
необхідне для розвитку в учнів зацікавленості до вивчення нової теми;

може здійснюватися за допомогою введення додаткової навчальної інформації, а також завдяки створенню викладачем проблемних, імітаційних або ігрових ситуацій.

- 5. Актуалізація опорних знань** покликана забезпечити узгодження між викладеною педагогом інформацією та сприйняттям, засвоєнням, осмисленням її учнями. Щоб пояснення було зрозумілим, учням необхідно нагадати попередній вивчений матеріал, на базі якого засвоюватимуться нові знання.
- 6. Вивчення нового матеріалу** полягає не тільки у викладанні, а й у керуванні процесом засвоєння учнями нових знань. Для успішного засвоєння учнями нових знань викладачеві необхідно подбати про їх сприймання, розуміння, закріплення і застосування. Бажано щоб під час пояснення нового матеріалу між учнями та викладачем існував зворотний зв'язок для з'ясування незрозумілих моментів

## **7. Закріплення нового матеріалу.**

Здійснюється за допомогою фронтального опитування учнів або за допомогою невеликої самостійної роботи (письмової, графічної, практичної). Для цього викладач повинен підібрати питання, завдання, які сприятимуть приєднанню нових знань до системи засвоєних раніше знань, умінь та навичок.

## **8. Корекція знань та умінь учнів.** Відбувається за допомогою бесіди, пояснення, відповідей на запитання учнів

**9. Підбиття підсумків уроку** передбачає коротке повідомлення про виконання запланованої мети, завдань уроку. Викладач аналізує, що нового дізналися учні на занятті, якими знаннями та вміннями оволоділи, яке значення мають ці знання для наступного вивчення предмету, оволодіння професією. У підсумках уроку має бути відображено позитивні та негативні аспекти діяльності групи та окремих учнів, оцінено їх роботу.

**10. Повідомлення домашнього завдання** містить пояснення щодо змісту завдання, методики його викладання, передбачає його запис на дошці.

# Орієнтовна структура уроків теоретичного навчання різних типів

## УРОК ЗАСВОЄННЯ НОВИХ ЗНАНЬ

1. Організаційна частина
2. Мотивація навчальної діяльності учнів.
3. Актуалізація опорних знань і умінь учнів, перевірка домашнього завдання
4. Повідомлення нового навчального матеріалу за планом уроку
5. Закріплення знань учнів
6. Корекція знань учнів
7. Підбиття підсумків уроку. Повідомлення домашнього завдання

# УРОК ЗАКРІПЛЕННЯ Й УДОСКОНАЛЕННЯ ЗНАНЬ ТА УМІНЬ

1. Організаційна частина
2. Мотивація навчальної діяльності учнів.
3. Перевірка домашнього завдання. Відтворення та корекція опорних знань учнів
4. Повідомлення чи самостійна робота учнів з новою навчальною інформацією
5. Застосування знань учнями у стандартних умовах.
6. Корекція знань та умінь учнів
7. Перевірка та оцінка знань й умінь учнів
8. Підбиття підсумків уроку. Повідомлення домашнього завдання

# УРОК УЗАГАЛЬНЕННЯ ЗНАНЬ ТА УМІНЬ

1. Організаційна частина
2. Перевірка домашнього завдання
3. Мотивація навчальної діяльності учнів.
4. Актуалізація і корекція опорних знань та умінь.
5. Одержання нових знань і умінь шляхом постановки і рішення проблем, оснований на узагальненні та систематизації набутих знань та умінь
6. Оцінка навчальної діяльності учнів на уроці.  
Підбиття підсумків уроку.
7. Повідомлення домашнього завдання

# КОМБІНОВАНИЙ УРОК

1. Організаційна частина
2. Перевірка домашнього завдання
3. Мотивація навчальної діяльності учнів.
4. Актуалізація опорних знань та умінь учнів
5. Засвоєння нового навчального матеріалу
6. Початкове закріплення та повторення нового навчального матеріалу
7. Формування умінь із застосування знань на практиці
8. Підведення підсумків уроку та оцінювання
9. Повідомлення домашнього завдання

# КОНТРОЛЬНО-ПЕРЕВІРОЧНИЙ УРОК

1. Організаційна частина
2. Мотивація навчальної діяльності учнів.
3. Перевірка домашнього завдання.  
Актуалізація опорних знань та умінь учнів
4. Видача завдань, повідомлення про послідовність і способи їх виконання
5. Самостійна робота учнів по виконанню завдань
6. Аналіз виконаних завдань
7. Підбиття підсумків уроку. Повідомлення домашнього завдання